

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 04.11.2004 r.

DOK3-421/22/04/MB

DECYZJA nr DOK - 115/04

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Dimon Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyduje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Dimon Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kontroli nad częścią Philip Morris Polska S.A. z siedzibą w Krakowie.

UZASADNIENIE

W dniu 30 czerwca 2004 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „organem antymonopolowym”, wszczął na wniosek Dimon Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „Dimon”, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Dimon kontroli nad częścią Philip Morris Polska S.A. z siedzibą w Krakowie, zwanej dalej „Philip Morris”, poprzez nabycie fabryki przetwórstwa liści tytoniowych w Leżajsku, zwanej dalej „fabryką w Leżajsku”.

Z uzyskanych od strony informacji wynika, że łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru

koncentracji - przekroczył 50 mln EURO, natomiast obrót fabryki w Leżajsku obliczony zgodnie z § 11 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (Dz. U. Nr 60 poz. 611) nie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym z dwóch lat poprzedzających zgłoszenie zamiaru koncentracji 10 mln EURO. Spełniona została zatem przesłanka art. 13 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji. Jednakże zgodnie z art. 13a ustawy o ochronie konkurencji przepisu art. 13 pkt 1 nie stosuje się w przypadku koncentracji, w wyniku których powstanie lub umocni się pozycja dominująca na rynku, na którym następuje koncentracja. Wobec spełnienia przesłanek wymienionych w art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 13a ustawy o ochronie konkurencji, na przedsiębiorcy przejmującym kontrolę spoczywał obowiązek zgłoszenia organowi antymonopolowemu zamiaru niniejszej transakcji.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Dimon należy do grupy kapitałowej DIMON INCORPORATED z siedzibą w USA zajmującej się wyłącznie przetwarzaniem liści tytoniu w wielu państwach na całym świecie. W Polsce Grupa posiada jedynie spółkę Dimon, która nie rozpoczęła jeszcze działalności gospodarczej – została utworzona w celu nabycia zorganizowanej części Philip Morris, tj. fabryki w Leżajsku. Faktyczna działalność Dimon polegać będzie na przetwarzaniu liści tytoniu i sprzedawaniu ich odbiorcom zajmującym się produkcją wyrobów tytoniowych. W 2003 r. udział grupy DIMON INCORPORATED w rynku przetwórstwa liści tytoniowych Unii Europejskiej wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa]. Dotychczas spółki z grupy DIMON INCORPORATED były głównymi dostawcami tytoniu dla spółek z grupy Philip Morris International na całym świecie.

Philip Morris prowadzi działalność w ramach grupy kapitałowej Philip Morris International z siedzibą w Lozannie w Szwajcarii, która z kolei należy do grupy spółek, na czele których stoi Altria Group, Inc. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, prowadzących działalność na rynku dóbr konsumpcyjnych. Philip Morris International zajmuje się

produkcją wyrobów tytoniowych na terenie całego świata z wyłączeniem rynku USA oraz przetwórstwem liści tytoniu w: Polsce, Argentynie, Kazachstanie i Indonezji. Jest udziałowcem, zarządzającym lub właścicielem ok. 50 fabryk. W Polsce Grupa ta działa jedynie za pośrednictwem Philip Morris, która zajmuje się przetwórstwem liści tytoniu oraz produkcją wyrobów tytoniowych. W 2003 r. udział Philip Morris w polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], zaś w polskim rynku sprzedaży wyrobów tytoniowych ok. [tajemnica przedsiębiorstwa].

Fabryka w Leżajsku jest jedyną jednostką organizacyjną Philip Morris, która zajmuje się przetwórstwem liści tytoniu. Cały wytworzony przez nią tytoń wykorzystywany jest przez podmioty wchodzące w skład grupy kapitałowej Philip Morris International. Po zbyciu fabryki w Leżajsku Philip Morris zaprzestanie prowadzenia działalności na polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu, nie zmieni natomiast dotychczasowego źródła pozyskiwania tego surowca wykorzystywanego do produkcji wyrobów tytoniowych, bowiem tytoń krajowy będzie nabywany z fabryki w Leżajsku.

Opis i przyczyny transakcji

Przedmiotowa transakcja polegać będzie na przejęciu przez Dimon kontroli nad częścią Philip Morris poprzez nabycie fabryki przetwórstwa liści tytoniowych w Leżajsku.

W ocenie zgłaszającego zamiar, dokonanie planowanej koncentracji pozwoli na [tajemnica przedsiębiorstwa].

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

W przedmiotowej koncentracji rynkiem właściwym w aspekcie produktowym jest rynek przetwórstwa liści tytoniu, jednakże uczestnicy tej koncentracji prowadzą działalność na rozłącznych rynkach geograficznych – Dimon nie prowadziła dotychczas działalności

gospodarczej, a grupa kapitałowa, do której należy prowadzi działalność w wielu krajach na całym świecie, ale nie jest obecna w Polsce. Dla części przedsiębiorstwa Philip Morris, tj. fabryki w Leżajsku, rynkiem właściwym geograficznie jest rynek polski. Rynek przetwórstwa liści tytoniu należy traktować jako rynek krajowy. Przemawiają za tym niższe niż w innych krajach ceny przetworzonych liści tytoniu oraz specyficzne walory smakowe polskiego tytoniu, co powoduje, że jest on wykorzystywany do produkcji tylko niektórych wyrobów tytoniowych. Tytoń o podobnych właściwościach uprawiany jest we Włoszech i w Hiszpanii, jednakże ze względu na cenę i wysokie koszty transportu nie stanowi substytutu dla tytoniu polskiego.

Z uwagi na brak rynku wspólnego w aspekcie geograficznym przedmiotowa koncentracja nie wywrze wpływu na polski rynek przetwórstwa liści tytoniu ani w układzie horyzontalnym (poziomym), ani wertykalnym (pionowym). Mając na względzie fakt, iż Philip Morris posiada ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] udziału w polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu, transakcja ta wywrze wpływ na rynek ten w układzie konglomeratowym.

Charakterystyka rynku właściwego

Polska jest najbardziej na północ wysuniętym krajem Europy, w którym uprawia się tytoń. Zdecydowana większość plantacji znajduje się w południowo-wschodniej części kraju. Uprawa jest prowadzona wyłącznie w gospodarstwach indywidualnych. Producenci tytoniu, których liczbę ocenia się na około 20 tysięcy, zrzeszają się w tzw. grupy producenckie.

W ostatnich latach zbiory tytoniu w Polsce wynoszą około 25 tys. ton. Odbiorcami surowca tytoniowego na rynku krajowym są przedsiębiorstwa przemysłu tytoniowego. Do głównych należą: Universal Leaf Tobacco Poland sp. z o.o. w Jędrzejowie, Philip Morris, Zakłady Tytoniowe w Lublinie S.A. oraz Kompania Tytoniowa Merkury sp. z o.o. w Poddębicach.

Rynek tytoniu jest regulowany ustawą z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. Nr 223, poz. 2221 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

Organizacja rynku tytoniu obejmuje:

- warunki prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego,
- kwotowanie produkcji surowca tytoniowego oraz
- rejonizację upraw tytoniu.

Krajowa kwota produkcji surowca tytoniowego w 2004 r., w podziale na grupy użytkowe tytoniu wynosi:

- 22.200 t tytoniu jasnego – odmiana typu Virginia,
- 12.633 t tytoniu jasnego – odmiana typu Burley,
- 1.867 t tytoniu ciemnego suszonego powietrzem,
- 1.233 t tytoniu ciemnego suszonego powietrzem z możliwością dosuszenia i wędzenia.

W ramach ww. kwoty Prezes Agencji Rynku Rolnego przyznaje na wniosek, w drodze decyzji, kwotę produkcji surowca tytoniowego indywidualnym producentom lub grupom producentów tytoniu, z podziałem na poszczególnych członków. Ustalenie wielkości kwoty produkcji surowca tytoniowego dla producentów lub grup producentów tytoniu, następuje przez podział krajowej kwoty proporcjonalnie do średniej ilości surowca tytoniowego dostarczonego przetwórcom przez każdego producenta lub grupę producentów tytoniu w okresie 3 lat poprzedzających ostatni zbiór, a w przypadku producentów, którzy uprawiali tytoń na podstawie limitu otrzymanego na 2003 r. i nie uprawiali tytoniu w latach 2000-2002, proporcjonalnie do ilości surowca tytoniowego będącego przedmiotem umowy kontraktacji ze zbiorów 2003 r. Producenci mogą zbywać między sobą prawa do przyznanych kwot produkcji surowca tytoniowego lub ich części.

Uprawa tytoniu jest prowadzona wyłącznie w rejonach uprawy określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia rejonów uprawy tytoniu (Dz. U. Nr 74, poz. 682). Są to: rejon lubelsko – podkarpacki, rejon świętokrzysko – małopolski, rejon kujawsko – pomorski, rejon mazurski oraz rejon dolnośląski. Rozporządzenie również określa grupy odmian tytoniu, które są uprawiane w poszczególnych rejonach.

Uprawa tytoniu jest prowadzona na podstawie:

- umowy na uprawę zawartej między grupą producentów tytoniu a przetwórcą oraz umowy kontraktacji zawartej między producentem a grupą producentów tytoniu
- umowy na uprawę zawartej między producentem niebędącym członkiem grupy producentów tytoniu a przetwórcą.

Umowa kontraktacji lub umowa na uprawę są zawierane oddzielnie dla każdej z grup użytkowych tytoniu, na okres nie dłuższy niż jeden cykl produkcyjny.

W przypadku niezawarcia umowy na uprawę lub w przypadku, gdy po jej zawarciu producent lub grupa producentów tytoniu nie wykorzystwała ustalonej kwoty produkcji surowca tytoniowego, niezwłocznie zawiadamia o tym Prezesa Agencji, który z kwot tych tworzy dodatkową kwotę produkcji surowca tytoniowego. Dodatkową kwotę produkcji surowca tytoniowego mogą otrzymać tylko grupy producentów tytoniu.

Działalność gospodarczą w zakresie wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego przedsiębiorcy mogą prowadzić po uzyskaniu zezwolenia wydanego, w formie decyzji, przez dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wnioskującego przetwórcy.

Produkcja surowca tytoniowego jest dotowana poprzez system premii produkcyjnych w ramach kwotowania produkcji. Warunkiem uzyskania dopłaty jest złożenie przez producenta wniosku o udzielenie dopłaty do łącznej ilości sprzedanego surowca tytoniowego nie większej niż wynika to z zawartej umowy na uprawę, w ramach decyzji Prezesa Agencji Rynku Rolnego o przyznaniu kwoty produkcji surowca tytoniowego.

Z powyższego wynika, iż przyznana Polsce na 2004 r. kwota produkcji surowca tytoniowego w łącznej wysokości 37.933 tony jest wyższa od przeciętnej krajowej produkcji surowca tytoniowego (ok. 25.000 ton). W 2003 r. wykorzystanie zdolności produkcyjnych fabryki w Leżajsku wyniosło ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], co dawało ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] udziału w polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu. Jak wynika z informacji dostarczonych przez stronę, po dokonaniu koncentracji Dimon zamierza [tajemnica przedsiębiorstwa]. Zdaniem organu antymonopolowego, zakładając maksymalne ich wykorzystanie [tajemnica przedsiębiorstwa], udział fabryki w Leżajsku w polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu w 2004 r. wyniósłby ok. [tajemnica przedsiębiorstwa].

Zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie konkurencji organ antymonopolowy w drodze decyzji wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 9 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od

konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając wpływ planowanej koncentracji na stan konkurencji na krajowym rynku przetwórstwa liści tytoniu, organ antymonopolowy uwzględnił fakt, iż w wyniku zamierzonej koncentracji podmiot nieobecny dotychczas na polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu przejmie działalność innego podmiotu, który tym samym zaprzestanie działalności na tym rynku. Nie nastąpi zatem konsolidacja na polskim rynku przetwórstwa liści tytoniu, dojdzie natomiast do zmiany właściciela zorganizowanej części przedsiębiorstwa, która spowoduje, iż nieobecna dotychczas na polskim rynku spółka Dimon będzie posiadała ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w rynku przetwórstwa liści tytoniu, który będzie wynikał z posiadanej już pozycji rynkowej fabryki w Leżajsku.

W świetle powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, iż w wyniku przedmiotowej koncentracji konkurencja na krajowym rynku przetwórstwa liści tytoniu zostanie istotnie ograniczona. Przedmiotowy zamiar koncentracji spełnia zatem przesłanki art. 17 ustawy o ochronie konkurencji, stąd orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor
Departamentu Ochrony Konkurencji
Piotr Múck

Otrzymuje:
Dimon Polska Sp. z o.o., Warszawa